

TILSYNSRAPPORT

JURIDISK SEKTORTILSYN

**VEDR.: FORVALTNING AF DE SOCIALE REGELSÆT
INDENFOR BØRNEOMRÅDET I KOMMUNE KUJALLEQ.**

Indhold

TILSYNSRAPPORT

- 1 Indledning
- 2 Formålet
- 3 Metode
- 4 Dokumenter med særlig betydning for tilsynet
- 5 Grundlaget for vurderingen af Kommunens sagsbehandling indenfor børn- og ungeområdet
 - 5.1 Hjemmel/Indholdet af de materielle regler
 - 5.2 Kompetence
 - 5.3 Sagsbehandling - almindelige forvaltningsretlige regler
 - 5.3.1 Inhabilitet
 - 5.3.2 Sagsoplysning
 - 5.3.3 Fortolkning
 - 5.3.4 Skøn
 - 5.3.5 Klagevejledning
 - 5.3.6 Kontrol
 - 5.3.7 Fornøden hurtighed
- 6 Dokumentgangen i børnesagerne
 - 6.1 Sagens start
 - 6.2 Undersøgelse af barnets forhold
 - 6.3 Afgørelse vedr. hjælpeforanstaltning
 - 6.4 Handleplan
 - 6.5 Skriftlig klagevejledning
 - 6.6 Anbringelsessager
- 7 Resultatet af tilsynet i Kommune Kujalleq
 - 7.1 Om tilsynet generelt
 - 7.2 Udgangspunktet for sektortilsynet af Kommune Kujalleq
- 8 Kommunens forklaring vedrørende den nuværende situation
- 9 Undersøgelser og konklusioner på udvalgte hovedproblemer
 - 9.1 Indledning
 - 9.2 Organisering
 - 9.3 Familiecentrene
 - 9.4 Manglende faglig arbejdskraft
 - 9.5 EDB og fysiske arkiver
- 10 Sagsbehandling
 - 10.1 Underretning
 - 10.2 Samtykkeerklæringer i.f.m. anbringelser af børn
 - 10.3 Plejetilladelser og børneattester
 - 10.4 Systematisk sagsbehandling
 - 10.5 Processtyret sagsbehandling
- 11 Økonomisk tilsyn
- 12 TILSYNETS ANBEFALINGER
- 13 Efterskrift
- 14 **Bilag:** Høringssvar fra Kommune Kujalleq

1 INDLEDNING

I perioden fra 15. april 2016 til 5. maj 2016 gennemførte den ny etablerede Tilsynsenhed fra Departementet for Familie, Ligestilling, Sociale Anliggender og Justitsvæsen (herefter Departementet) et tilsyn af socialforvaltningen i Kommune Kujalleq (herefter Kommunen). Det planlagte og varslede tilsyn var oprindeligt fastlagt til perioden 15. april 2016 til 29. april 2016. Perioden blev udvidet som følge af, at Departementet på Kommunens foranledning sendte to medarbejdere fra Den Centrale Rådgivningsenhed til Kommunen der ankom den 3. maj 2016. Det var derfor nødvendigt at sikre kontinuiteten i bistanden til Kommunen med tilsynets tilstedeværelse til den 5. maj 2016.

Den 15. april (samme dag som tilsynet startede), anmodede Kommunen om assistance fra Departementet til forvaltning af socialområdet blandt andet begrundet i mangel på uddannede socialrådgivere.

Departementets tilsyn af Kommunen blev gennemført i Qaqortoq i to omgange indenfor perioden, hvor Kommunen i al væsentlighed centralt træffer afgørelse indenfor alle områder af socialforvaltningen. Endvidere blev der foretaget tilsyn i byerne Narsaq og Nanortalik, samt i bygden Alluitsup Paa.

2 FORMÅLET

Formålet med sektortilsynet var at føre tilsyn med, at Kommunen overholder reglerne i sociallovgivningen og forvalter i overensstemmelse med de forvaltningsretlige regler. Tilsynet gennemføres med hjemmel i Landstingsforordningen nr. 11 af 12. november 2001 om socialvæsenets styrelse og organisation § 1 stk. 1 og 2, samt Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 6 af 16. februar 2006 om tilsyn med det sociale område. I forbindelse med sektortilsynet har tilsynet opstillet en række anbefalinger til Kommunens stillingtagen. Såfremt enighed kan opnås i dialog er formålet, at Kommunen aftaleretligt forpligter sig til samarbejde og opfyldelse af ændringer i Kommunens håndtering og praksis indenfor socialforvaltningen, særligt med henblik på børneområdet.

3 METODE

Tilsynet sker ved en systematisk og ensartet gennemgang af udvalgte borgersager og de heri indeholdte dokumenter. Som led i denne gennemgang er der foretaget samtaler i det omfang det har været muligt med de ansatte i Kommunen som har medvirket i sagsbehandlingen. Med hensyn til fastlæggelse af faktum i de pågældende sager har udgangspunktet været sædvanlige retlige bevisvurderinger, således som de må forventes anvendt af retten. Dette indebærer at i det omfang der ved gennemgangen af sagens dokumenter og elektroniske notater er konstateret mangler lægges det til grund

at det er faktum. Hvorvidt der i sagen måtte foreligge mundtlige og dermed ikke registrerede sagsbehandlingsskridt som materielt kunne kompensere for manglende dokumenter og notater, har det ikke været muligt at tage kvalificeret stilling til. Dette ville indebære, at de private borgere i de pågældende sager blev inddraget i tilsynet, og dette ville indebære, at tilsynets omfang klart vil overskride de rammer som tilsynet udøves under. Tilsynet er derfor begrænset i en mulig fuld efterprøvelse af de socialfaglige vurderinger i sagerne.

Det skal særligt bemærkes, at tilsynet i almindelighed gennemføres ved, at borgersagerne udvælges tilfældigt. Dette har ikke været muligt under tilsynet henset til, at de først udvalgte tilfældige sager ikke havde en karakter, hvor det var muligt at følge en kontinuerlig sagsbehandling. Henset til Kommunens egen erkendelse af socialforvaltningens betydelige problemer er den tilfældige udvælgelse af sager (der netop sker for at sikre en stillingtagen til, om Kommunen har problemer) blevet erstattet af, at Kommunen har udvalgt i alt 10 sager som Kommunen finder, er egnet til en gennemgang med henblik på nærmere at kunne afdække de problemer der måtte være med hensyn til Kommunens sagsbehandling.

Udover gennemgangen af de konkrete borgersager har tilsynet ved interviews af ansatte foretaget en gennemgang af Kommunens organisering på socialområdet og de generelle procedurer i tilknytning hertil.

Der er endvidere foretaget en gennemgang af de beslutninger der er truffet på det politiske niveau med hensyn til forvaltningens indretning og den overordnede politik på det sociale område vurderet dette.

Tilsynet har ved egen brug af Kommunens IT og tilhørende systemer og efter interviews med Kommunens ansvarlige på området ved selvsyn vurderet Kommunens system for arkivering af fysiske sager.

Med hensyn til de økonomiske dispositioner Kommunen har gennemført som følge af en foranstaltning på socialområdet, er der foretaget en traditionel stikprøve udtagning af sager. De pågældende sager er gennemgået for såvel beregning af de givne ydelser og den tilhørende dokumentation.

4 DOKUMENTER MED SÆRLIG BETYDNING FOR TILSYNET

Udover gennemgang af dokumenter og elektroniske notater i sagerne der er indgået i tilsynet, er der foretaget gennemgang af referaterne fra kommunalbestyrelsens møder i 2015 og 2016 og referater fra økonomiudvalget og socialudvalget i samme periode.

Herudover har tilsynet foretaget en gennemgang af de lister som Kommunen har udarbejdet vedrørende anbragte børn og unge.

Endvidere har Kommunens egen redegørelse i forbindelse med et 16 måneder gammelt barn blev dræbt den 4. september 2013 af sin far, efter naboer havde underrettet om omsorgssvigt, indgået i tilsynets arbejde.

Det skal fremhæves at redegørelsen efter tilsynets opfattelse er særdeles grundig

vedrørende beskrivelse af den konkrete sag og ikke mindst den tilhørende retlige regulering. Redegørelsen er på i alt 73 sider og afsluttes med 17 klare anbefalinger med henblik på ændringer/opstramninger i Kommunens socialforvaltning på børn- og unge området. Tilsynet kan i det hele tiltræde anbefalingerne i Kommunens egen redegørelse af 24. oktober 2013 og bemærker i øvrigt, at redegørelsen er sendt til børnetalsmanden og Departementet til orientering umiddelbart efter dennes færdiggørelse i oktober 2013. Børnetalsmanden har efterfølgende i det hele tiltrådt rapportens konklusioner og anbefalinger.

5 GRUNDLAGET FOR VURDERINGEN AF KOMMUNENS SAGSBEHANDLING INDENFOR BØRN- OG UNGEOMRÅDET

5.1 Hjemmel/indholdet af de materielle regler:

De offentlige hjælp til børn og unge er reguleret i lovgivningen.

Landstingsforordning nr. 1 af 15. april 2003 om hjælp til børn og unge med senere ændringer ved en række Landstingsforordninger (Landstingsforordning nr. 9 af 14. november 2004, Landstingsforordning nr. 9 af 20. november 2006 og Landstingsforordning nr. 6 af 5. december 2008).

Landstingsforordningen indeholder vedrørende sit formål følgende bestemmelse i § 1, stk. 1:

”Formålet med denne Landstingsforordning er at sætte barnet i centrum og alle tiltag i henhold til forordningen skal ske med udgangspunkt i barnets behov.”

Forordningen indebærer, at det offentlige kan iværksætte en række hjælpeforanstaltninger under hensyntagen til barnets behov. De forskellige hjælpeforanstaltninger fremgår af forordningens § 9.

Det hedder heri:

”§ 9: Kommunalbestyrelsen skal med samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og barnet der er fyldt 15 år vælge den hjælpeforanstaltning der bedst stemmer overens med barnets særlige behov.

Stk. 2: Kommunalbestyrelsen kan f.eks. beslutte:

1. At yde socialfaglig bistand med hensyn til barnets forhold,
2. at barnet skal deltage i et dagtilbud, en ungdomsklub, en uddannelse eller lign.,
3. at yde praktisk, pædagogisk eller anden støtte i hjemmet,
4. at yde familiebehandling eller lignende støtte
5. at tilbyde døgnophold for både barnet, indehaveren af forældremyndigheden og andre familiemedlemmer på en døgninstitution, i en plejefamilie eller lign.,
6. at tilbyde aflastningsophold på en døgninstitution, i en plejefamilie eller lign.,
7. at tilbyde indehaveren af forældremyndigheden en støtteperson i forbindelse

- se med anbringelse af barnet udenfor hjemmet,
8. at tilbyde en personlig rådgiver, jf. § 16,
 9. at yde økonomisk støtte til ophold på kost- eller efterskole,
 10. at anbringe barnet udenfor hjemmet, f.eks. på en døgninstitution, eller i en plejefamilie som må anses for egnet til at dække barnets særlige behov,
 11. at yde efterværn.

Stk. 3: Kommunalbestyrelsen kan beslutte at yde økonomisk støtte til udgifter der følger af hjælpeforanstaltningerne nævnt i stk. 2, når indehaveren af forældremyndigheden ikke selv har midler dertil.”

De ovennævnte foranstaltninger iværksættes ved en ubetinget pligt for alle borgere om at indberette forhold der kommer til deres kundskab, mht. formodning om, at et barn lever under forhold der kan bringe dets sundhed eller udvikling i fare til kommunalbestyrelsen (Socialforvaltningen). For personer der er ansat i social, skole eller sundhedssektoren samt for personer med hverv der hviler på et offentligt valg er denne pligt skærpet.

Udover at modtage indberetninger har kommunalbestyrelsen (Socialforvaltningen) pligt til efter Landstingsforordningens § 4, at føre et aktivt og opsøgende tilsyn, således at indsatsen kan ske så tidlig som mulig.

Det fremgår af bemærkningerne til forordningsforslaget, at der ved udførelsen af tilsynet skal samarbejdes ikke blot mellem de enkelte forvaltninger i Kommunen, men også med andre offentlige myndigheder, f.eks. embedslægen.

Med hensyn til indberetningspligtens omfang, formål og hvorledes indberetninger skal behandles fremgår det af bemærkningerne til forordningsforslaget, at:

”alle borgere har pligt til at foretage underretning. Det er i offentlighedens og alles interesse, at tilgodese børn- og unge.

Ved modtagelse af skriftlige underretninger vil det være i overensstemmelse med god forvaltningsskik, at Kommunen overfor afsenderen bekræfter modtagelsen af underretningen.

En underretning i medfør af § 5 medfører ikke, at Kommunen bliver forpligtet til at iværksætte tiltag. I nogle tilfælde vil henvendelsen nødvendiggøre, at Kommunen som led i sin almindelige tilsynspligt i henhold til § 4, skal undersøge, om der er behov for hjælp.”

Reglerne om kommunernes undersøgelsespligt findes i landstingsforordningens § 6 og 7. Det hedder i § 6, stk.2:

”Undersøgelsen skal ske med samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og barnet, der er fyldt 15 år.”

Krav om samtykke kan ikke stilles, når en undersøgelse af barnets forhold er nødvendig for at afgøre om der er risiko for alvorlig skade for barnets sundhed eller udvikling.

Om undersøgelsens indhold angiver § 6, stk. 4, at denne skal foretages i samarbejde med lokale fagfolk fra social-, sundheds- og skole væsen, og om nødvendigt kan undersøgelsen ske under ophold på en institution eller ved en indlæggelse på sygehus, herunder psykiatrisk afdeling.

Det følger af forordningens § 6, at undersøgelsen skal resultere i en stillingtagen til, om det er nødvendigt at iværksætte hjælpeforanstaltninger, og i så fald hvilke hjælpeforanstaltninger der anbefales.

Kommunalbestyrelsen kan efter landstingsforordningens § 10 anbringe et barn udenfor hjemmet uden samtykke, når der er en åbenbar risiko for at barnets sundhed eller udvikling lider af alvorlig skade på grund af utilstrækkelig omsorg for eller behandling af barnet, (vold eller andre alvorlige overgreb, misbrugsproblemer, kriminelt adfærd eller andre svære sociale vanskeligheder), eller andre adfærds- eller tilpasningsproblemer hos barnet.

Anbringelse uden samtykke er betinget af, at kommunalbestyrelsen med passende varsel har gjort barnet og indehaveren af forældremyndigheden bekendt med retten til bistand fra en bisidder og retten til at udtale sig om den påtænkte anbringelse inden den finder sted.

Beslutning om anbringelse uden samtykke skal så vidt muligt overbringes indehaveren af forældremyndigheden inden 24 timer, jf. forordningens § 12, og beslutning om anbringelse af et barn uden for hjemmet skal inden 8 dage indberettes til Landstyret, jf. § 13.

Inden kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om anbringelse af et barn udenfor hjemmet, hvad enten dette sker med samtykke eller uden samtykke, skal der udarbejdes en handleplan.

I tilfælde af anvendelse af andre hjælpeforanstaltninger udarbejdes en handleplan, såfremt hjælpeforanstaltningen er omfattende eller forældrene eller barnet ønsker en handleplan.

Forordningens § 15 indeholder en nærmere angivelse af handleplanens indhold.

Endvidere er i § 15 stk. 3 angivet, at kommunalbestyrelsen ved længerevarende anbringelser mindst en gang om året skal tage beslutning om anbringelsen, og der til brug herfor skal tages udgangspunkt i handleplanen. Det fremgår endvidere, at der er pligt til løbende revidering af handleplanen.

I øvrigt må ingen modtage et barn i familiepleje uden en skriftlig tilladelse dertil fra plejefamiliens hjemkommune, jf. forordningens § 17. Ved ansøgning om plejetilladelse skal der forevises udskrift fra kriminalregisteret, samt børneattest.

Henset til lovgivningens klare indhold med hensyn til hjemmel vedrørende hjælpeforanstaltningerne og de nærmere angivelser af, hvilke betingelser der skal være opfyldt før der kan foretages en afgørelse i sagen, vil en vurdering af en konkret sag indeholde

en række dokumenter der hver især dokumenterer, at hjemlen samlet set er til stede.

Sektortilsynet har ved sin gennemgang af konkrete sager og med vurderingen af Kommunens generelle arbejdsgange, haft dette som udgangspunkt for vurderingen.

Der er endvidere ved tilsynets vurderinger lagt vægt på, hvorvidt der i sagens dokumentation er henvist til den korrekte legale hjemmel, der jf. nedenfor anførte vedrørende sagsbehandlingen har betydning for vurderingen af dette.

5.2 **Kompetence**

I tilknytning til hjemmelspørgsmålet er det naturligt at behandle spørgsmålet om kompetence, det vil sige hvilken myndighed der rent faktisk med udgangspunkt i hjemlen træffer afgørelsen.

I de sager tilsynet har vurderet, er myndigheden kommunalbestyrelsen.

Myndigheden udøves typisk ved bemyndigelse, således at forstå, at fysiske personer i forvaltningen på grundlag af hjemlen kan træffe afgørelse. Omfanget og fremgangsmåden i forbindelse med dette vil typisk fremgå af interne regler.

Særligt i forbindelse med tvangsanbringelser af børn er der givet en række begrænsninger med hensyn til muligheden for at overlade dette til forvaltningen.

Tvangsfjernelser kan således ikke – medmindre der foreligger nødret, eksempelvis hvor socialvagten midlertidigt anbringer et barn i pleje i forbindelse med at forældremyndighedsindehaverne klart ikke er i stand til at passe på barnet – alene gennemføres af socialudvalget. Den adgang der er til en midlertidig afgørelse ved formanden skal følges op med en endelig afgørelse fra socialudvalget.

Sektortilsynet har vurderet ved gennemgangen af de konkrete sager og Kommunens generelle praksis, om afgørelser vedrørende tvangsanbringelser er truffet i henhold til det ovenfor angivne. Det skal allerede her bemærkes, at det forekommer at børn fra Kommunen de facto er anbragt uden der tilsyneladende er truffet en formel afgørelse.

Sektortilsynet har endvidere i det omfang det er muligt vurderet hvorvidt de interne regler vedrørende bemyndigelse i forhold til afgørelser om hjælpeforanstaltninger og udgiften hertil, er overholdt.

5.3 **Sagsbehandling – almindelige forvaltningsretlige regler**

Udover de ovenfor angivne konkret fastsatte lovregler vedrørende børn og unge i forhold til de socialretlige regler gælder almindelige sagsbehandlingsregler.

Tilsynet har ved vurdering heraf set på følgende:

5.3.1 **Inhabilitet**

Sagsbehandlingsloven har regler om inhabilitet der har til formål at forebygge usaglige

interessepåvirkninger og tillige at sikre befolkningens tillid til offentlige myndigheder. Dette betyder, at en person ikke har ret til at træffe afgørelser eller medvirke ved behandlingen af en sag, såfremt den pågældende sagsbehandler objektivt set er i en interessekonflikt der kan føre til, at sagens behandling og afgørelse bliver usaglig eller blot til, at offentligheden kan have en berettiget opfattelse af, at det forholder sig således.

I forhold til børn- og unge området kunne dette eksempelvis være, at den pågældende sagsbehandler er i familie med den part/berørte i sagen eller har et nært venskab/fjendskab til en person tilknyttet til sagen.

Det er ikke muligt for tilsynet at forholde sig til inhabilitetsspørgsmålet alene ved at se sagens dokumenter.

En sagsbehandler har imidlertid pligt til hvor sagsbehandleren er i tvivl, eller hvor spørgsmålet om habilitet rejses af andre, at forelægge dette for sin foresatte. Dette skal fremgå af sagen. Tilsynet har mulighed for at vurdere inhabilitet i disse tilfælde. Det er imidlertid ikke muligt at vurdere habiliteten i sager hvor spørgsmålet ikke er rejst, medmindre der helt undtagelsesvist foreligger oplysninger i sagen som viser, at spørgsmålet om inhabilitet ikke er inddraget uanset dette klart burde være sket. Dette kunne eksempelvis være tilfældet, såfremt det fremgår af sagen, at sagsbehandleren er nært familiemedlem uden dette har givet anledning til at habilitetsspørgsmålet har været rejst.

5.3.2 **Sagsoplysning**

I landstingsforordningen om hjælp til børn- og unge er nærmere beskrevet de særlige krav der gælder på dette område vedrørende sags oplysning.

Dette indebærer imidlertid ikke, at forvaltningsrettens krav til sags oplysning i øvrigt ikke finder anvendelse. Særligt i børn- og unge sager er det væsentligt at hæfte sig ved, at sags oplysninger om nødvendigt skal ske ved indhentelse af oplysninger fra andre myndigheder eller oplysninger fra andre dele af samme myndighed, jf. sagsbehandlingslovens § 28 og § 32.

Udover sagsbehandlingsloven er der en ulovbestemt del af forvaltningsretten der fastslår, at der påhviler den enkelte forvaltningsmyndighed i fornødent omfang at tilvejebringe oplysninger fra private.

I landstingsforordningen er der fastsat særlig procedure vedrørende høring, jf. det ovenfor anførte. I alvorlige sager som tvangsfjernelser eller anbringelse på institution i henhold til aftale må høringspligten fastsat i landstingsforordningen suppleres i videst muligt omfang. I det omfang forvaltningen har modtaget oplysning fra tredjemand, eksempelvis en lægeerklæring eller en udtalelse fra en psykolog, skal forvaltningen være opmærksom på tidspunktet for undersøgelsen og endvidere om der i beskrivelsen af undersøgelsen måtte være forhold som giver anledning til tvivl. I tilfælde heraf må der indhentes supplerende oplysninger.

Endeligt skal de pågældende oplysninger som er relevante for sagsbehandlingen være

umiddelbart tilgængelige i sagen. Det er således ikke tilstrækkeligt, at sagsbehandleren har personligt kendskab til oplysninger der er tilstrækkelige for en ansvarlig sagsbehandling. Det skal være muligt for en ny sagsbehandler at overtage sagen og det skal særligt være muligt i forbindelse med en klage, at klageinstansen ved sagens oplysning kan henholde sig til den dokumentation der er ved sagens afgørelse i 1. instans.

5.3.3 **Fortolkning**

Den præcise fastsættelse af hjemlens omfang afgøres i de konkrete tilfælde ved sagsbehandleres fortolkning af forordningens indhold. Ofte vil den konkrete situation være direkte dækket af forordningens ordlyd og fortolkningen er således begrænset til en konstatering af, at det konkrete tilfælde klart falder indenfor en naturlig sproglig forståelse af den angivne tekst i forordningen.

I nogle situationer er lovteksten imidlertid ikke umiddelbart dækkende for den konkrete situation, og her opstår spørgsmålet, om hvorvidt sagsbehandler ved sin afgørelse må afstå fra at handle i sagen som påtænkt, eller om sagsbehandleren ved fortolkningen kan inddrage den foreliggende situation under lovteksten. Dette sker under anvendelse af sædvanlige juridiske metoder, og det skal understreges, at den omstændighed at forvaltningen i sin hidtidige praksis har fortolket lovteksten forkert ikke i sig selv indebærer en fortolknings bidrag der kan lægges til grund ved den endelige afgrænsning af hjemlen.

Det er en indlysende betingelse at sagsbehandleren kender lovens tekst, det vil sige har læst loven. Det er jf. ovenfor ikke tilstrækkeligt at sagsbehandleren er orienteret om forvaltningens praksis.

5.3.4 **Skøn**

Forvaltningen har indenfor en række områder helt faste og præcise regler at administrere efter. Loven eller forordningen angiver således præcist hvad der er rets faktum, det vil sige udløser afgørelsen. Et eksempel herpå er reglerne om alderspension.

Udformningen af love og forordninger kan imidlertid også indrettes således, at beskrivelse af rets faktum ikke er endeligt afgjort, og i denne situation vil forvaltningen som led i sin afgørelse foretage et skøn.

Baggrunden for at overlade et skøn til forvaltningen kan være, at det er umuligt at beskrive rets faktum tilstrækkelig præcist, eller det kan være et ønske om, at visse sager skal vurderes mere individuelt. Et eksempel hvor forvaltningen er overladt et skøn er ved tildeling af førtidspension. Skønnet skal ske på grundlag af en afvejning af relevante hensyn. Det er ikke i det retlige skøn nødvendigt at foretage en inddragelse og afvejning af alle hensyn. Det er alene retligt relevante hensyn der skal indgå. Det er afgørende, at forvaltningen når frem til en afgørelse efter en praksis som er mulig under hensyntagen til antallet af sager, og at sagerne skal fremmes.

Uanset ovennævnte er der enighed i såvel teori som praksis, at forvaltningen ikke hvor lovgivningen foreskriver et skøn, må regulere skønnet generelt efter en fast regel. Der

skal foretages et konkret individuelt skøn i hvert enkelt tilfælde, og såfremt dette ikke sker, vil afgørelsen i første omgang være ugyldig.

I forbindelse med den retlige vurdering af skønnet vil der kun i begrænset omfang blive foretaget en faglig vurdering af skønnet. Dette kan umiddelbart fremstå som uforståeligt, men er en følge af karakteren i det retlige skøn. Der er intet til hinder for, at to socialrådgivere kan komme til forskellige resultater ved vurdering af situationen uden dette indebærer retlig fejl der medfører, at skønnet kan tilsidesættes retligt. Derimod vil der ofte i disse situationer ud fra en social faglig vurdering være muligt at tage stilling til f.eks. hvilken hjælpeforanstaltning der er bedst egnet.

Når socialforvaltningens arbejde vurderes herunder kvaliteten heraf, vil det indebære såvel en juridisk vurdering som en social faglig vurdering.

5.3.5 **Klagevejledning**

Kommunal afgørelse kan påklages i almindelighed. I forordningen om hjælp til børn og unge er der indeholdt en nærmere bestemmelse herom.

Forvaltningen skal give meddelelse til borgeren om klageadgangen. Det må anses som værende god forvaltningsskik, at denne klagevejledning gives skriftligt.

5.3.6 **Kontrol**

Den formelle klageadgang som er tillagt borgeren i overensstemmelse med forvaltningsrettens almindelige regler er forskellige fra den administrative egenkontrol der ofte foregår i forvaltningen. Denne egenkontrol kan i princippet varetages ved, at der foretages en effektiv opfølgning på klagefunktionen, det vil sige, at forvaltningen i det hele er opmærksom på de afgørelser, hvor forvaltningen ikke får medhold i klageinstansen, og ikke mindst rækkevidden af disse afgørelser.

Forvaltningen har imidlertid en ubetinget pligt til at sikre, at forvaltningen udføres forsvarligt og klageadgangen er ofte ikke tilstrækkelig. Det kan være afgørende nødvendigt, at der indlægges en løbende egenkontrol af udført arbejde, særligt hvor der er konstateret problemer i forvaltningen. Dette kan eksempelvis ske ved oprettelse af administrative systemer der løbende holder øje med sagsbehandlingens hurtighed, derved at de enkelte sagsbehandlere løbende skal rapportere til deres foresatte om hver enkelt sags fremdrift.

5.3.7 **Fornøden hurtighed**

En løbende udfordring for forvaltningen er at drage omsorg for at sagerne behandles med den fornødne hurtighed. Det er ikke muligt generelt i forvaltningsretten at opstille et princip for, hvor hurtig en sag skal afsluttes. Det følger af hver enkelt sags type. Ved vurdering heraf indgår en række parametre, herunder hvor vanskelig sagen er at behandle, og hvor indgribende betydningen er for den enkelte borger.

Sagsbehandlingen efter landstingsforordningen om hjælp til børn og unge skal ske med en betydelig hurtighed, og i nogle situationer hvor barnets liv og helbred kan være truet,

skal behandling ske straks.

6 DOKUMENTGANGEN I BØRNESAGERNE

Børnesager generelt – hvad må forventes i sagen.

6.1 *Sagens start*

En børnesag kan starte på tre måder. Det kan ske ved en underretning fra tredjemand, f.eks. skolen, det kan ske ved en henvendelse fra forældremyndighedsindehaveren om hjælp i forhold til barnet, og det kan ske ved forvaltningens egen drift i forbindelse med, at forvaltningen som led i sin virksomhed får oplysninger der igangsætter en undersøgelse.

I tilfælde af en skriftlig underretning har startet sagen, skal denne indgå i sagens dokumenter. Under alle omstændigheder skal der gøres notat i sagen om baggrunden for sagens start, eksempelvis at barnets forældre har henvendt sig. Notatet skal have indhold som umiddelbart gør det muligt at forstå, hvad der danner grundlag for sagens start.

I tilfælde af en underretning skal der tillige i sagen være dokumentation for, at der er kvitteret for denne uden ugrundet ophold. Såfremt underretningen er af en sådan karakter, at den uden videre kan afvises, bør dette samtidig meddeles underretteren.

6.2 *Undersøgelse af barnets forhold*

Så snart det er klart, at der skal arbejdes videre med sagen, skal forældremyndighedsindehaveren underrettes skriftligt, medmindre at forældremyndighedsindehaveren er involveret i sagen på en sådan måde, at en sådan henvendelse vil vanskeliggøre oplysning af sagen. Foreligger der et muligt kriminelt forhold skal der indgives anmeldelse til Politiet om forholdet.

Henvendelsen til forældremyndighedsindehaveren skal endvidere indeholde en samtykkeerklæring som såvel forældremyndighedsindehaveren som et barn over 15 år skal underskrive, før børneundersøgelsen kan igangsættes. I de særlige situationer hvor undersøgelsen skønnes nødvendig og betingelserne er opfyldt herfor, kan der træffes beslutninger om, at undersøgelsen iværksættes uden samtykke. Beslutningen herom skal fremgå af sagen som notat. Denne beslutning indeholder udover en juridisk vurdering tillige en social faglig vurdering.

I de tilfælde hvor sagen fortsætter med en undersøgelse af barnet, jf. forordningens regler herom, og denne iværksættes via eller med bistand af tredjemand, eksempelvis en læge, skal i sagen foreligge den skriftlige anmodning der danner grundlag for undersøgelsen. Såfremt undersøgelsen gennemføres i al væsentlighed som egen undersøgelse, det vil sige hvor den pågældende sagsbehandler alene anmoder om fakta fra tredjemand, skal der i sagen gøres notat om begrundelsen herfor og de nærmere rammer for, hvorledes undersøgelsen gennemføres. Beslutningen i forbindelse hermed er en social faglig vurdering.

6.3 **Afgørelse vedr. hjælpeforanstaltning**

Uanset hvorledes undersøgelsen gennemføres, skal undersøgelsen med en stillingtagen til relevante hjælpeforanstaltninger, klart fremgå af sagen. Stillingtagen til hjælpeforanstaltningen kan underlægges en juridisk vurdering, men er først og fremmest en vurdering der foretages på grundlag af socialfaglig indsigt.

I overensstemmelse med lovgivningen skal der af sagen fremgå, at barnet og forældremyndighedsindehaveren er anmodet om og har taget stilling til undersøgelsen og dens konklusion.

Det helt centrale i sagen er, at der foreligger en skriftlig afgørelse vedrørende hjælpeforanstaltningen. Denne afgørelse kan underlægges såvel en juridisk som socialfaglig vurdering.

6.4 **Handleplan**

Såfremt den hjælpeforanstaltning der skal iværksættes er af mere indgribende karakter, skal der foreligge en handleplan. Denne kan ligeledes underlægges såvel juridiske som socialfaglig vurdering.

6.5 **Skriftlig klagevejledning**

Endelig skal sagen afsluttes i tilfælde af, at der måtte være mulighed for klage med en skriftlig klagevejledning.

6.6 **Anbringelsessager**

Ovennævnte vedrører børnesager generelt.

Såfremt der er tale om en anbringelsessag, er kravene til sagens dokumentation betydelige.

De punkter der er nævnt vedrørende børnesager skal være udførligt behandlere. Dette gælder ikke mindst undersøgelsen.

Ved en anbringelsessag skal reglerne med hensyn til, hvem der kan beslutte en anbringelse være iagttaget. Det kan aldrig overgives til den enkelte sagsbehandler eller eksempelvis socialchefen at træffe afgørelse om en tvangsanbringelse. I de sager hvor anbringelsen er et resultat af en aftale med forældremyndighedsindehaveren, vil der være interne regler med hensyn til godkendelse heraf, ikke mindst under hensyntagen til den betydelige omkostning der er ved en sådan anbringelse. Herudover indebærer anbringelsessager, at høringspligten er absolut og ved tvangsanbringelser at forældremyndighedsindehaveren er tilbudt en bisidder.

En tvangsanbringelsessag skal endvidere indeholde en handleplan. Der kan ikke tages stilling til spørgsmål om anbringelse uden en sådan. Ved akut sager er der mulighed for, at barnet/børnene fjernes uden handleplan, men det er en ubetinget pligt efter

forordningen, at denne herefter udarbejdes inden 14 dage. En vurdering af en børnesag vil for så vidt angår handleplanen indeholde en juridisk vurdering men tillige en afgørende socialfaglig vurdering vedrørende handleplanens indhold. Endelig skal en anbringelsessag indeholde en underretning til Landsstyret, jf. forordningens § 13.

7 RESULTATET AF TILSYNET I KOMMUNE KUJALLEQ

7.1 *Om tilsynet generelt*

Udgangspunktet for tilsynet er ekstern kontrol, det vil sige en undersøgelse af, hvorvidt det tilsete opfylder nærmere det specificerede krav. Et tilsyn der ikke opfylder denne forudsætning om specificerede krav, vil fremstå vilkårligt og lever ikke op til de basale krav om forudsigelighed som er helt nødvendigt for at tilsynet skal give mening for det/dem der tilses.

I det forudgående er der nærmere redegjort for de elementer som tilsynet sædvanligvis er orienteret imod. Imidlertid forudsætter et traditionelt tilsyn, at de tilsete i al væsentlighed opfattes som værende funktionsdygtige, og de tilsete således i al væsentlighed af de personer der driver den tilsete aktivitet, opfattes som værende i overensstemmelse med lovgivningens krav. En anden mulighed kan dog være, at de tilsete er opmærksom på, at der er problemer men har undladt at gøre opmærksom på disse problemer.

Tilsynets rolle er her at påpege de mangler tilsynet kan konstatere, og herefter påbyde at de pågældende fejlrettes, evt. under trussel om, at Kommunen i modsat fald vil blive pålagt sanktioner. Tilsynet vil have fokus på om praksis er i overensstemmelse med lovgivningen for god forvaltningsskik.

I Kommune Kujalleq var dette imidlertid ikke udgangspunktet.

7.2 *Udgangspunktet for sektortilsynet af Kommune Kujalleq*

Samme dag tilsynet ankom til Qaqortoq erkendte Kommunen, at Kommunens forvaltning af socialområdet krævede assistance fra Departementet. Kommunen havde således af egen drift konstateret, at forvaltningen af socialområdet i Kommunen ikke opfyldte alle krav og målsætninger for indeværende. Kommunen anmodede om hjælp gennem udlån eller udstationering af medarbejdere til løsning af de kommunale opgaver på socialområdet.

Udgangspunktet var derfor ikke primært en påvisning af fejl fra tilsynets side ved gennemgang af et tilfældigt udvalg af sager. Udgangspunktet var derimod – i en dialog med Kommunen – at præcisere og fastlægge de administrative problemer Kommunen havde konstateret indenfor socialområdet. Dette skete ved interview/dialog med Kommunens ansatte på ledelsesniveau såvel som på sagsbehandlerniveau. Gennemgang af dokumenter af såvel generel karakter som af de dokumenter der har været indeholdt i de konkrete sager, har tilsynet dog også gennemgået.

Til yderligere forståelse af Kommunens situation fik tilsynet udleveret den interne rapport af 24. oktober 2013 som chefkonsulent Michael Mikkelsen havde udarbejdet i

forbindelse med at et barn blev dræbt af sin far den 4. september 2013. Forinden havde Kommunen modtaget underretninger, herunder en skriftlig indberetning om et muligt omsorgssvigt af barnet. Det er tilsynets opfattelse at den pågældende redegørelse på 72 sider, er en gennemarbejdet analyse der omfatter en række problemer i socialforvaltningen, med klare vurderinger og konklusioner, og ikke mindst en lang række klare anbefalinger med hensyn til ændret praksis i socialforvaltningen.

Tilsynet har i forhold til de konkrete forhold der er blevet meddelt, i nødvendigt omfang fået disse bekræftet ved gennemgang af dokumenter af såvel generel karakter som af de dokumenter der har været indeholdt i de konkrete sager tilsynet har gennemgået. Under interviews/møder er det af flere af de interviewede blevet nævnt, at en række kritisable forhold kunne henføres til tidligere ansatte i Kommunen. Tilsynet har i sagens natur i forhold til den opgave tilsynet har, ikke foretaget nogen vurdering heraf, men alene objektivt set konstateret problemernes omfang. Med hensyn til oplysninger om formodninger, herunder for så vidt begrundede formodninger er disse ikke inddraget, såfremt de ikke umiddelbart kunne afklares. Eksempelvis er der en for så vidt begrundet formodning for, at der i Kommunens bygder er et mørketal med hensyn til antallet af aktuelle seksuelle krænkelser af børn. Udover hvad der indirekte måtte følge af tilsynets konklusioner vedrørende den utilstrækkelige organisation, har tilsynet ikke inddraget denne og andre formodninger. Det nedenfor anførte hviler i det hele på konstaterede og påviste fakta.

8 KOMMUNENS FORKLARING VEDRØRENDE DEN NUVÆRENDE SITUATION

I Kommunens henvendelse til Departementet er anført som en delvis begrundelse for problemerne, at Kommunen mangler faguddannede medarbejdere.

Denne opfattelse er uden undtagelse gentaget ved de interviews/møder tilsynet har afholdt. Det er uklart (p.gr.a. den manglende organisationsplan) præcis, hvor mange medarbejdere der er tale om. Men der mangler minimum ansættelse af 3 socialrådgivere og ansættelse af en socialchef til afløsning af den midlertidige ansatte i denne funktion.

Tilsynet kan konstatere, at Kommunen på trods af en række stillingsopslag ikke har fået besat de pågældende stillinger. Det må konstateres, at der er betydelige vanskeligheder for nuværende med hensyn til stillingsbesættelserne.

Det er muligt, at Kommunens bestræbelser formelt kunne intensiveres. Kommunen har tilsyneladende i enkelte tilfælde undladt at opslå, eller at foretage genopslag af stillinger, der var ledige, formentlig ud fra en vurdering af at det ikke var muligt at få ansøgere der opfyldte stillingskravene. Den nuværende manglende mulighed for rekruttering af det nødvendige personale har afgørende betydning for Kommunens mulighed for at gennemføre en forsvarlig socialforvaltning.

9 UNDERSØGELSER OG KONKLUSIONER PÅ UDVALGTE HOVED-PROBLEMER

9.1 **Indledning:**

Under tilsynet er der konstateret en række problemer i forvaltningen. Nedenfor er udvalgt de efter tilsynets opfattelse væsentligste generelle problemer. Det skal bemærkes, at tilsynet ikke har udført en forvaltningsretlig revision af de enkelte sager. Dette er efter tilsynets opfattelse for nuværende ikke en mulighed på grund af manglende hjemmel. De udvalgte sager bidrager således alene til at skabe et overblik over den nuværende situation. I øvrigt den omstændighed, at tilsynet har taget udgangspunkt i en enkelt sag og ikke har forfulgt denne konkret, kan således ikke tages som udtryk for, at tilsynet er af den opfattelse, at en eventuel afgørelse/manglende afgørelse er korrekt.

9.2 **Organisering**

Det har ikke været muligt for tilsynet at få forelagt en organisationsplan for Kommunens nuværende socialforvaltning. Tværtimod fremgår det udtrykkeligt af et referat fra socialudvalget af 16. december 2015, at det forslag udvalget blev præsenteret til godkendelse af (i henhold til delegation fra Økonomiudvalget) blev afvist med en i øvrigt og klar begrundelse med hensyn til hvorfor udvalget ikke ønskede at godkende forslaget. Socialudvalget anmodede om at modtage et nyt forslag til en organisationsplan og dette forslag har tilsynet ikke fået forelagt, ligesom der ikke i de efterfølgende referater fra socialudvalget, økonomiudvalget eller kommunalbestyrelsen ses at være foretaget godkendelse af noget forslag til en samlet organisationsplan. Der er af socialudvalget dog foretaget en mindre godkendelse af ændringer på enkeltstående områder, men dette ændrer ikke på, at tilsynet er af den opfattelse at Kommunen pt. står uden en klar organisation på socialområdet.

Kommunen er ikke enig i denne konklusion, se høringssvaret i bilaget. Der er dog enighed om, at der snarest muligt udarbejdes en ny organisationsplan.

Dette underbygges af de interviews/møder der er foretaget med sagsbehandlere der var i tvivl med hensyn til deres fremtidige geografiske placering, deres nuværende arbejds- og ansvarsområde, deres legale kompetence, og hvem de skal referere til, og hvorledes dette skal ske. Dette er ligeledes konstateret i forbindelse med gennemgangen af de konkrete sager, herunder de sager Kommunen selv har udvalgt, hvor der er truffet afgørelser i situationer hvor det er tvivlsomt, hvorvidt den der har truffet afgørelsen har haft den fornødne bemyndigelse/kompetence.

Det er således konstateret ved konkrete sager og ved interviews med sagsbehandlere, at der er en række anbringelsessager som ikke indeholder det fornødne grundlag for en anbringelse i form af en afgørelse om tvangsmæssig anbringelse af et barn, eller som alternativ hertil, en aftale med forældremyndighedsindehaverne om dette. Det skal dog i den forbindelse fremhæves, at Kommunen allerede havde igangsat en procedure og et arbejde med henblik på identifikation af sådanne sager, for at sikre at dette forhold snarest muligt bringes på plads.

9.3 **Familiecentrene**

Familiecentrene i Kommunen er etableret i henhold til kommunalbestyrelsens beslutninger. Det er oplyst at familiecentrene i henhold til disse beslutninger er organiserede således, at centrenes overordnede ledelse varetages af socialforvaltningen, det vil sige socialchefen, og at den daglige ledelse udføres af en centerleder og en souschef.

Det er endvidere oplyst, at centrene navnlig tager sig af terapiforløb med børnefamilier, men ikke egentlig sagsbehandling, herunder ej har nogen mulighed for at yde hjælpeforanstaltninger efter forordningen om hjælp til børn og unge.

Det er endvidere oplyst, at klienterne på familiecentrene enten henvender sig selv eller visiteres fra Kommunens socialforvaltning.

Det er i forbindelse med interviews med sagsbehandlere blevet oplyst, at socialforvaltningen har et tæt samarbejde med familiecentrene, og endvidere i vid udstrækning søger rådgivning hos familiecentrene.

Uanset familiecentrene udfører et betydeligt arbejde, som for så vidt i en række situationer har en gunstig indflydelse på de børnefamilier der tages i behandling, er det nødvendigt at der opstilles klare retningslinjer for at skille linjen mellem socialforvaltningens og familiecentrenes kompetence og arbejdsopgaver.

Den nuværende situation er kendetegnet ved, at socialforvaltningen er af den opfattelse, at der foregår sagsbehandling i familiecentrene således at forstå, at socialforvaltningen uden selvstændig stillingtagen og sagsbehandling overlader det videre i forløbet til familiecenteret.

Denne konklusion fremgår tillige af Kommunens interne rapport af 24. oktober 2013, hvori der på side 52 er anført "det er derfor samlet set min opfattelse, at der er behov for en nærmere stillingtagen til familiecentrets samarbejde med socialforvaltningen".

9.4 ***Manglende faglig arbejdskraft***

Kommunen mangler at besætte minimum 3 stillinger med uddannede socialrådgivere.

Uanset en eventuelt ny organisationsplan og omfattende centraliseringer, vil det være nødvendigt at Kommunen tiltrækker fornødne faglige ressourcer både på kort og på langt sigt.

Det er muligt at etablere en midlertidig løsning til den nødvendige ressource. Tilsynet kunne således konstatere, at Kommunen havde "lånt" 3 uddannede socialrådgivere fra Kommunens venskabsby Aarhus i 2016 og har indgået en aftale om fortsat udlån af socialrådgivere fra venskabskommunen. Dette fremgår tillige af Kommunens brev til Departementet, hvor der anmodes om bistand. De udlån af medarbejdere der er foretaget hidtil i et enkelt tilfælde vedrørende 3 socialrådgivere, har ikke været formaliseret og ansættelsesretligt.

Det er tilsynets opfattelse, at såfremt den opstartede ordning skal fortsætte, vil det være nødvendigt med en formalisering af ansættelsesforholdet, og at lovgivningen i forbindelse med ansættelserne i det hele iagttages. Dette gør sig tilsvarende gældende

for så vidt angår andre tilkaldte/udlånte socialrådgivere, medmindre assistancen er af helt kortvarig karakter. Tilsynet finder ikke anledning til at udøve nogen kritik overfor det hidtidige udlån fra Aarhus, henset til de helt særlige omstændigheder der har været i sagen og kan i øvrigt konstatere, dels ved sagsgennemgangen og dels ved interviews, at denne udlånsordning har været velfungerende.

Det er tilsynets vurdering, at uanset de udfordringer der er med henblik på fremskaffelse af faglig uddannet arbejdskraft – således som det i øvrigt også er tilfældet på en række områder udenfor socialforvaltningens område – i høj grad forværres i tilfælde af mangler i selve organiseringen af området, samt den omstændighed, at antallet af ubehandlede sager – ifølge Kommunens egne oplysninger ca. 1.100 – er meget stort.

Det må forventes, at en klar organisering, tydelighed med hensyn til arbejds- og ansvarsområde, tydelighed med hensyn til legal kompetence, og ikke mindst tydelighed med hensyn til, hvem den pågældende skal referere til og hvorledes dette skal ske, vil forbedre mulighederne for ansættelsen af den nødvendige arbejdskraft, særligt hvis det kombineres med en nedbringelse af de mange ubehandlede sager. Der har således i 2016 været et tilfælde, hvor en socialrådgiver var blevet ansat efter Kommunen havde gjort en særlig indsats for dette, men kort efter opsagde sin stilling på grund af antallet af sager den pågældende skulle overtage, og en opfattelse af, at Kommunen manglede den nødvendige organisering til forsvarlig sagsbehandling.

9.5 ***EDB og fysiske arkiver***

Under tilsynet blev det konstateret, at Kommunen ikke havde et fuldt overblik over, hvor de fysiske sociale sager befandt sig. Ved tilsynets start var Kommunen af den opfattelse, at samtlige sager var samlet i Qaqortoq. Under tilsynet kunne det imidlertid konstateres, at dette ikke var tilfældet. Der befandt sig således fortsat sager i Nanortalik og i Narsaq, samtidig med at der var problemer med tilgangen til de fysiske sager der blev opbevaret i et stålskab der ikke kunne åbnes på grund af manglende nøgle. Dette havde medført, at en række anmodninger fra Det sociale Ankenævn vedrørende oplysninger/sagsakterne i forbindelse med sager der var indbragt fra ankenævnet ikke var blevet behandlet. I konsekvens heraf blev der samtidig med tilsynet fra Departementet gennemført tilsyn fra Indenrigskontoret til afklaring af de manglende besvarelser af henvendelser fra Det Sociale Ankenævn. Der blev brugt flere dage på en helt simpel ekspedition.

Med hensyn til EDB kunne tilsynet konstatere, at Kommunen i oktober 2015 var startet på en implementering af sagsbehandlingssystemet SB SYS for hele Kommunens forvaltning. Implementeringen heraf var kun sket i meget begrænset omfang, og slet ikke i socialforvaltningen. Det blev afklaret under tilsynet, at systemet teknisk set var på plads hvilket blandt andet skete ved, at under tilsynet blev et helt nødvendigt cpr-modul tilkøbt systemet.

Det er tilsynets opfattelse, at det er nødvendigt, at det nu indkøbte og installerede system færdigimplementeres, således at der er grundlag for at den elektroniske sagsbehandling standardiseres på en sådan måde, at der skabes mulighed for, at alle nødvendige og allerede eksisterende oplysninger er tilgængelige, således at fremtidige nye sagsbehandlere umiddelbart kan overtage og viderearbejde med eksisterende

sager. De nuværende umiddelbart tilgængelige elektroniske oplysninger i sagerne er utilstrækkelige og indebærer efter tilsynets opfattelse, at sagsbehandlingen ikke foregår systematisk.

Det kan endvidere konstateres, at der er et efterslæb med hensyn til fysiske dokumenter der ikke er scannet ind på den elektroniske sag. Det må forventes, at der er et betydeligt arbejde og dermed skal afsættes interne ressourcer til den nødvendige implementering af SB SYS i forhold til eksisterende sager. Dette arbejde må nødvendigvis udføres af respektive sagsbehandlere. Der er ligeledes et stort arbejde knyttet til indsamling, systematisering og indscanning af dokumenter. Dette arbejde vil dog i et vist omfang kunne overlades til udefra kommende assistance, muligvis i form af studerende der efter kort oplæring burde være i stand til at gennemføre denne proces.

10 SAGSBEHANDLING

10.1 *Underretning*

Under tilsynet er det konstateret, at underretninger vedrørende børn, jf. forordningens § 4 ikke håndteres forsvarligt. Ved tilsynet i Narsaq og ved samtale med Politiet i Narsaq blev det oplyst, at der havde ophobet sig underretninger fra Politiet i Narsaq i et betydeligt omfang, herunder vedrørende børn og unges involvering i kriminalitet som ikke havde givet anledning til reaktion. Det har ikke været muligt for tilsynet umiddelbart at få oplyst det præcise antal fra Politiet eller socialforvaltningen. Politiet oplyste samtidig, at det var umuligt at opnå helt nødvendige svar fra socialforvaltningen, når dette var påkrævet i forbindelse med foranstaltningsfastsættelse i kriminalsager mod personer under 18 år.

Herudover har tilsynet konstateret i andre enkeltstående sager, at socialforvaltningen ikke har reageret på underretninger. Dette er dybt kritisabelt.

Det skal bemærkes, at Kommunen i forbindelse med drabet på barnet den 4. september 2013 har ydet et meget betydeligt arbejde ved udarbejdelse af en redegørelse/analyse af denne begivenhed set i forhold til, hvorledes socialforvaltningen skal reagere, og således har afsat en betydelig ressource med henblik på dette arbejde. Det må imidlertid konstateres, at dette arbejde kræver en opfølgende indsats.

10.2 *Samtykkeerklæringer i forbindelse med anbringelser af børn*

Tilsynet har konstateret ved gennemgang af konkrete sager og ved interviews/møder med sagsbehandlere, at der er en række tilfælde i forbindelse med anbringelser af børn hvor der ikke foreligger formelle samtykkeerklæringer fra forældremyndighedsindehaverne, samtidig med at der ikke er truffet afgørelser om tvangsmæssige anbringelser. Tilsynet har fået oplyst, at der i disse sager i al væsentlighed er givet samtykke, og det alene er en formsag at indhente de nødvendige underskrifter. Forvaltningen er dog på nuværende tidspunkt fuldt ud opmærksomme på, at dette forhold har afgørende betydning og er i færd med, ifølge det oplyste at gennemgå anbringelsessagerne med henblik på at fastlægge omfanget af de manglende samtykkeerklæringer og herefter drage omsorg for, at disse indhentes.

Tilsynet har imidlertid konstateret i en af de anbringelsessager som forvaltningen selv har udpeget med det udgangspunkt, at forvaltningen skulle vælge sager hvor sagsbehandlingen i al væsentlighed levede op til det lovgivningen kræver, ikke alene er tale om et formelt problem, men tillige et reelt problem, idet forældremyndighedsindehaveren ikke ønsker at give samtykke, og i øvrigt har protesteret over anbringelsen.

Det er tilsynets opfattelse at uanset der i al væsentlighed er tale om en formsag i forbindelse med indhentelse af samtykke, er denne praksis særdeles betænkelig. Uden samtykke eller afgørelse om tvangsanbringelse, er anbringelse af et barn mod forældremyndighedsindehaverens protest, herunder efterfølgende protest - ulovlig og vil såvel i som udenfor Grønland, såfremt det er foregået i flere tilfælde, blive betragtet som fuldstændigt uacceptabelt.

10.3 ***Plejetilladelser og børneattester***

Tilsynet har konstateret i forbindelse med gennemgang af konkrete sager ved anbringelser, at der ikke i sagen forefindes plejetilladelser og børneattester. Henset til det meget klare og ubetingede krav i lovgivningen med hensyn til, at pleje af børn forudsætter en plejetilladelse og i tillknytning hertil, at der indhentes børneattester skal dette sikres i alle anbringelsessager, hvor børnene er anbragt i familiepleje.

10.4 ***Systematisk sagsbehandling***

Tilsynet har konstateret, at i de sager – i særdeleshed i de sager tilsynet har udvalgt tilfældigt – at sagsbehandlingen ikke er systematisk, og at ingen af de gennemgåede sager i fuldt omfang indeholder de dokumenter, som jf. det tidligere anførte af tilsynet, opfattes som værende de grundlæggende elementer i sagsbehandlingen i en børnesag. Det er tilsynets opfattelse, at de ikke uddannede personale mangler grundlæggende kendskab til såvel de materielle regler som de regler der gælder i forbindelse med sagsbehandlingen, og ikke har mulighed for at tilegne sig den nødvendige viden på egen hånd, eller i den eksisterende organisation. I forhold til at vurdere behovet for efteruddannelse er det tilsynets opfattelse, at det er vigtigt at fokusere på de helt elementære, f.eks. kendskab til indholdet af forordningen om hjælp til børn og unge.

10.5 ***Processtyret sagsbehandling***

Tilsynet har endvidere konstateret, at der ikke indenfor socialforvaltningen foreligger generelt udarbejdede koncepter for processtyring af sagsbehandlingen. Tilsynet er blevet oplyst om, at der har været gjort forsøg herpå fra Digitaliseringsstyrelsen under anvendelse af et system "RAPID VALUE", men at dette arbejde i forbindelse med ændringer i Digitaliseringsstyrelsen tilsyneladende er blevet opgivet.

11 **ØKONOMISK TILSYN**

Det økonomiske tilsyn blev foretaget ved gennemgang af 10 tilfældigt valgte sager indenfor de forskellige hjælpeforanstaltninger.

Følgende hjælpeforanstaltninger blev gennemgået:

- Børnetilskud

- Alderspension
- Førtidspension
- Plejevederlag anbragte børn
- Boligsikring
- A-bidrag underholdsvederlag
- Offentlig hjælp
- Trangs vurderet hjælp
- Udvidet behovsvurderet hjælp
- Engangshjælp
- Hjælp mod tilbagebetaling
- Takstmæssig hjælp
 - Arbejdsløshed
 - Sygdom
- Takstbetaling døgninstitutioner
- Barsels dagpenge.

Handicapområdet blev gennemgået med hensyn til støttepersontimer, samt sammenfaldende førtidspension.

Metode:

Der udvælges tilfældige cpr numre indenfor de nævnte hjælpeforanstaltninger, gennemgang af sagerne, bogførte ydelser og efterregning af den udbetalte ydelse.

Børnetilskud:

Regelgrundlag

Inatsisartutlov nr. 9 af 7. december 2009 om børnetilskud, samt Selvstyrets bekendtgørelse nr. 19 af 18. oktober 2012 om børnetilskud.

Vejledning om børnetilskud. 2012.

Gennemgangen gav ikke anledning til bemærkninger, regelgrundlaget er fulgt og alle sager behandlet efter dette.

Beregningen af børnetilskuddet foregår i sagsbehandlingssystemet winformatik, der er fortrykte ansøgningsskemaer, hvor indkomstforhold, hvortil barnet har tilknytning, automatisk hentes. Herefter sker en beregning af børnetilskuddets størrelse.

Af de 10 gennemgåede sager er der tildelt børnetilskud for 4 familier, en enkelt er afvist, idet barnet i ansøgningstidspunktet er fyldt 18 år. 4 ansøgninger er der ikke sket tildeling af børnetilskud, idet barnet, hvortil der er ansøgt, er anbragt udenfor hjemmet. En enkelt er ikke tildelt børnetilskud, da der i sagen ikke kunne tilknyttes en voksen. Ved gennemgang af denne sag fandtes moderen til barnet, men systemet har ikke kunnet knytte disse 2 til hinanden.

Alderspension:

Regelgrundlag

Inatsisartutlov nr. 20 af 23. november 2015 om alderspension.

Inatsisartutlov nr. 24 af 7. december 2015 om ændring af Inatsisartutlov nr. 20 af 23.

november 2015 om alderspension.

Selvstyrets bekendtgørelse nr. 21 af 29. december 2015 om alderspension.

Cirkulære nr. 282 om takster og indkomstgrænser for alderspensioner pr. 1. januar 2016.

Cirkulære nr. 282 - tabel 1-4.

Vejledning om alderspension. April 2016.

I samtale med sagsbehandler for ældre- og førtidspensionsområdet blev der gjort opmærksom på at der er fortolkningsspørgsmål i Inatsisartutlov nr. 20 af 23. november 2015, i § 17 stk. 6, hvor alderspensionister engang årligt har mulighed for at få dækket omkostninger til deltagelse i begravelse i Grønland udenfor hjembyen i tilfælde af en nær pårørendes død. Fortolkningen er at der kun kan rejses indenfor Grønlands grænser.

I den samme § 17 stk. 6 i den grønlandske version er der ikke nogen afgrænsning af rejsedestinationen. Der kan man rejse hvorhen i verden det skulle være, når man går ud fra den grønlandske version.

Der blev udtaget 11 tilfældige sager på baggrund af cpr. oversigten.

Af de 11 er 8 sager behandlet efter reglerne og der er ikke bemærkninger til disse.

3 sager er behæftet med fejlberging, mere end 25 % af de gennemgåede sager.

Sag 1: pensionen skulle genberegnes hver måned, beregningen sker efter aktuel indkomst, hvor pensionens størrelse nedskrives for hver måned. Dette skyldes beregningssystemet, som er indarbejdet i beregningsmodullet efter januar 2016. Ligeledes er samme sag med et tillæg der ikke ses i tabellerne. En genberegning viste at der skulle være udbetalt 267,00 kr. mere om måneden.

Sag 2: et par med en høj indkomst, har ikke tidligere modtaget pension, er tildelt alderspension fra 1. februar 2016. En genberegning af pensionen giver 0 kr. i pension, idet indkomsten er for høj til at de kan oppebære alderspension. Ved sags gennemgang har det ikke været muligt at se hvilke kriterier der har ligget til grund for den tildelte pension. Begge ægtefæller får fra 1. februar 2016 grundpensionen.

Sag 3: i 2015 er udbetalt førtidspension til en enkemand til udgangen af året efter konens død. Manden har ikke oppebåret pension, idet hans indkomst forhold ikke har været tilgængelig. Det viser sig at den afdøde har oppebåret førtidspension til sin død, selvom denne er over 65 år og berettiget til alderspension. Førtidspension er fortsat i 4 år efter vedkommende er fyldt 65 år.

Førtidspension:

Regelgrundlag

Landstingsforordning nr. 4 af 7. maj 2007 om førtidspension.

Landstingsforordning nr. 1 af 26. november 2009 om ændring af landstingsforordningen om førtidspension (teknisk præcisering af § 15).

Inatsisartutforordning nr. 8 af 31. maj 2010 om ændring af landstingsforordning om

førtidspension

(Ændring af førtidspensionsbeløbet, ophør af udbetaling efter dødsfald samt sproglige præciseringer).

Der er gennemgået 10 sager, af dem er 2 sager med bemærkninger.

Sag 1: Der er for en borger bosat i Nanortalik tildelt førtidspension tilbage i 2001. Pensionen er ophørt i 2015 og 2016 og der er ingen begrundelse for ophøret.

Der er ingen indkomstoplysninger for ægteparret. Der er ingen sag ved kontoret i Qaqortoq. Ved forespørgsel blev det oplyst, at sagen formodentlig er i Nanortalik. I den elektroniske journal er der sidst skrevet i 2013. Der er ligeledes ingen tilgængelige oplysninger i winformatik.

Sag 2: Et par, hvor den ene er tildelt førtidspension og ægtefællen ikke er berettiget pension, har de en indkomst på kr. 488.982, der er udbetalt førtidspension med beløbet på kr. 1.817 pr. måned. Parret er tilflyttet Kommune Kujalleq 1. februar 2016, hvor parrets økonomiske situation er ændret markant. Her bør beregningen været foretaget efter aktuel indkomst. Det ses at der er udbetalt sociale ydelser til parret efter de er tilflyttet kommunen.

Plejevederlag anbragte børn og unge i familiepleje og på døgninstitution.

Regelgrundlag.

Landstingsforordning nr. 1 af 15. april 2003 om hjælp til børn og unge.

Landstingsforordning nr. 9 af 14. november 2004 om ændring af landstingsforordning om hjælp til børn og unge.

Landstingsforordning nr. 9 af 20. november 2006 om ændring af landstingsforordning om hjælp til børn og unge.

Landstingsforordning nr. 6 af 5. december 2008 om ændring af landstingsforordning om hjælp til børn og unge.

Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 32 af 14. december 2006 om hjælp til børn og unge.

Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 64 af 29. december 1994 om døgninstitutioner m.v. for børn og unge samt for personer med vidtgående handicap.

Cirkulære nr. 183 om udvælgelse af rejseledsager samt honorering for ledsagelse af børn, unge og handicappede, der er undergivet forsorg. I kraft 1. juni 1988.

Departementet for Sociale Anliggenders administrative sammenskrivning af landstingsforordningen om hjælp til børn og unge. Marts 2010.

Vejledning om hjælp til børn og unge. December 2003.

Pjece: Professionel familiepleje. Maj 2004

Der er gennemgået 10 sager, af disse 10 er der i 2 af sagerne anbragte søskende. I én af sagerne er der udbetalt dobbelt plejevederlag på grund af et særlig vanskeligt barn. Én af sagerne omhandler anbringelse på døgninstitution.

Det har ikke været muligt at se plejetilladelserne – da der ikke umiddelbart var tilgængelige sagsmapper i forbindelse med tilsynet.

De bogførte plejevederlag svarer til de takster der er udmeldt fra Departementet. Der er

ligeledes sammen med plejevederlaget bogført beløb til barnets forsørgelse svarende til Departementets cirkulære nr. 281 af 1. januar 2016. Enkelte af børnene har ligeledes bevillinger til daginstitutionsophold.

Der er observeret at et enkelt par er opført som professionelle plejeforældre. Disse er godkendt i starten af maj, der er dog ingen udbetalinger endnu.

Boligsikring: Regelgrundlag

Lovgrundlaget for ydelse af boligsikring er i Inatsisartutlov nr. 23 af 7. december 2015 om boligsikring i lejeboliger med senere ændringer, samt Selvstyrets bekendtgørelse nr. nr. 22 af 29. december 2015 om grænsebeløb, egenandel og minimums- og maksimumbeløb for boligsikring.

Inatsisartutloven trådte i kraft den 1. januar 2016.

Der er gennemgået 10 sager, der er ingen bemærkninger til disse.

Der er dog en enkelt sag hvor størrelsen på boligsikringen er ændret i februar 2016 og der er ingen dokumenter der viser hvorfor ændringen sker. Forudsætningerne for boligsikring er ikke ændret og der er ligeledes ingen ændringer i indkomstforholdet.

Underholdsbidrag: Regelgrundlag

Landstingsforordning nr. 2 af 3. marts 1994 om udbetaling af underholdsbidrag, m.v. til børn, samt adoptionstilskud

Landstingsforordning nr. 3 af 12. juni 1995 om ændring af landstingsforordning om udbetaling af underholdsbidrag, m.v. til børn, samt adoptionstilskud

Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 33 af 26. juli 1994 om udbetaling af underholdsbidrag m.v. til børn samt adoptionstilskud.

Departementet for Sociale Anliggendes administrative sammenskrivning af landstingsforordningen om udbetaling af underholdsbidrag mv. til børn, samt adoptionstilskud. Marts 2010.

Gennemgang af 10 sager. Der er ingen bemærkninger til disse. Der er dog konstateret bogføringsfejl, hvor der er nogle fejlkonteringer på bidragsyderne.

Offentlig hjælp: Regelgrundlag

Landstingsforordning nr. 15 af 20. november 2006 om offentlig hjælp

Landstingsforordning nr. 5 af 29. maj 2008 om ændring af landstingsforordning om offentlig hjælp

(Sproglige og tekniske præciseringer)

Inatsisartutforordning nr. 7 af 31. maj 2010 om ændring af landstingsforordning om offentlig hjælp

(Kistetransport samt præcisering af betingelser for tildeling af offentlig hjælp)

Vejledning om offentlig hjælp. Marts 2013.

Der er gennemgået 10 tilfældigt udvalgte sager, sagerne er hovedsagelig ansøgninger til dækning af husleje- og elregningsrestancer. En enkelt sag er til dækning af rejse og ophold for børn på en periode af 14 dage, da der ikke er pasningsmulighed i Qaqortoq for børnene, hvor moder er under uddannelse i Sisimiut. 4 af sagerne omhandler understøttelse under arbejdsløshed hvortil der også er bevillinger til forsørgelse. Det er svært at finde dokumentation for ydelserne.

Det har ikke været muligt at få dokumentation, dog har det været muligt i restancesagerne at se de enkeltes restancer i sagen.

Handicapområdet:

Regelgrundlag

Landstingsforordning nr. 7 af 3. november 1994 om hjælp til personer med vidtgående handicap.

Landstingsforordning nr. 13 af 31. oktober 1996 om ændring af Landstingsforordning om hjælp til personer med vidtgående handicap.

Landstingsforordning nr. 1 af 23. maj 2000 om ændring af Landstingsforordning om hjælp til personer med vidtgående handicap.

Landstingsforordning nr. 13 af 20. november 2006 om ændring af landstingsforordning om hjælp til personer med vidtgående handicap.

Landstingsforordning nr. 12 af 5. december 2008 om ændring af landstingsforordning om hjælp til personer med vidtgående handicap.

Inatsisartutforordning nr. 10 af 31. maj 2010 om ændring af landstingsforordning om hjælp til personer med vidtgående handicap.

Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 64 af 29. december 1994 om døgninstitutioner m.v. for børn og unge samt for personer vidtgående handicap.

Selvstyrets bekendtgørelse nr. 8 af 25. juni 2014 om hjælp til personer med vidtgående handicap.

Cirkulære nr. 183 om udvælgelse af rejseledsager samt honorering for ledsagelse af børn, unge og handicappede, der er undergivet forsorg. I kraft 1. juni 1988.

Departementet for Sociale Anliggendes administrative sammenskrivning af landstingsforordningen om hjælp til personer med vidtgående handicap. Januar 2011.

Vejledning om hjælp til personer med vidtgående handicap. December 2010.

Der blev gennemgået 10 tilfældigt udvalgte sager. Hjælpeforanstaltninger på handicapområdet omfatter førtidspension, boligsikring, hjælp til dækning af husleje, besøgsrejser, beskæftigelsesvederlag og støttepersontimer. En enkelt af sagerne omfatter betaling for døgninstitutionsanbringelse.

For det første skal det nævnes at det har været umuligt at følge støttepersontimerne, idet disse bogføres i puljer og bliver ikke udspecificeret ud på de enkelte borgere. Således er det svært at se om de modtager den ydelse, de har fået bevilget.

Flere af de handicappede borgere modtager førtidspension. Det fulde beløb udbetales ifølge bogførte poster, samtidig udbetales pension hver 14. dag for administration af pensionen, bogføringen sker 2 gange, således at det ser ud til at borgerne får den fulde

førtidspension den 1. i måneden og løbende hver 14. dag får en 14. dagspension.

Børnetilskud:

Regelgrundlag

Inatsisartutlov nr. 9 af 7. december 2009 om børnetilskud.

Selvstyrets bekendtgørelse nr. 19 af 18. oktober 2012 om børnetilskud.

10 sager gennemgås, der er ingen bemærkninger til disse, alle følger reglerne herfor.

Barsels dagpenge:

Regelgrundlag

Inatsisartutlov nr. 14 af 7. december 2009 om orlov og dagpenge ved graviditet, barsel og adoption.

Selvstyrets bekendtgørelse nr. 3 af 26. februar 2010 om orlov ved plejeanbringelse af et barn.

Ved gennemgang af 10 sager, var der kun én enkelt sag, hvortil der var dokumentation med kopi af lønsedler og læge erklæring. I resten af sagerne kunne der ikke findes dokumentation.

Ved gennemgang af bogføringen kunne der baglæns beregnes hvor mange uger og hvor mange timer barsels dagpengene var udregnet efter. Der er ingen af sagerne hvor der har været mere end 40 timers beskæftigelse om ugen. Ligeledes er der ingen der har fået udbetalt dagpenge ud over barselsperioden.

12. TILSYNETS ANBEFALINGER:

12.1 *Anbefalinger på børne- og ungeområdet*

På grundlag af tilsynet anbefales Kommune Kujalleq i forbindelse med en særlig indsats på børne- og ungeområdet følgende:

1. Fastlæggelse af socialforvaltningens organisation i Kommunen, tillige omfattende familiecentrene mv., udarbejdelse af en samlet organisationsplan (eventuelt midlertidig organisationsplan) med angivelse for hver enkelt medarbejder angivet i organisationsplanen dennes:
 - Geografiske placering.
 - Arbejds- og ansvarsområde.
 - Legale kompetence.
 - Hvem den pågældende referer til, og hvorledes dette skal ske.
2. Den under 1 anførte organisationsplan (eventuelt midlertidige organisationsplan) godkendes af kommunalbestyrelsen, eventuelt socialudvalget i henhold til tidligere delegation.
3. Alle ansatte i socialforvaltningen orienteres skriftligt og entydigt om punkt 1 og hvad dette ansættelsesretligt kommer til at betyde for den pågældende ansatte

(eventuelt ændret stillings- og funktionsbeskrivelse.)

4. I det omfang der midlertidig indsættes ekstern bistand fra Departementet og fra Danmark, skal dette formaliseres.
5. Implementering af alle givne anbefalinger vedrørende underretningers håndtering, jf. Kommunens interne rapport af 24. oktober 2013, det vil sige:
 - At der tages skridt til at sikre, at anmeldelser om muligt omsorgssvigt som ikke er åbenbart ugrundede, resulterer i en undersøgelse efter Landstingsforordningen om hjælp til børn og unge uanset om det vurderes, at der ikke er behov for tvangsfjernelse af det pågældende barn. At der tages initiativ til at sikre, at skriftlige og mundtlige henvendelser til socialforvaltningen registreres på en klientsag eller en anden relevant sag samme dag de modtages.
 - At der indføres rutiner som sikrer, at sager ikke lægges til ekspedition hos en fraværende medarbejder og at socialforvaltningens ledelse ved en medarbejders fravær eller fratræden kontrollerer, at uekspederede sager overgives til en anden sagsbehandler.
 - At det indskærpes at skriftlige henvendelser skal bekræftes modtaget overfor afsenderen.
6. Udover sikring af håndtering af underretningerne, generelt foretages en gennemgang af, og handling på alle ubehandlede underretninger vedrørende børn.
7. Gennemgang af alle Kommunens åbne børnesager. Udarbejdelse af kort status i hver enkelt sag. Inddeling af sagerne i kategorier, således at overblik er muligt og de absolut akutte sager hvor der skal handles straks, tillige med de sager hvor en særlig indsats er nødvendig - kan konstateres. (Dette er helt i overensstemmelse med borgmesterens anmodning til socialforvaltningen i oktober 2013 der ikke ses gennemført.)
8. Gennemgang af alle anbringelsessager med henblik på at konstatere, om der i sagen er samtykke fra forældremyndighedsindehaveren, alternativt afgørelse vedrørende tvangsanbringelse, og der foreligger de nødvendige plejetilladelser med tilknyttede børneattester.
9. Udarbejdelse af manglende handleplaner.
10. Færdiggørelse af implementering af SB SYS i socialforvaltningen. Aktiv nedlukning af alle alternativer.
11. Fastlæggelse af en kompetence udviklingsplan for sagsbehandlerne i Kommune Kujalleq. Heri indgår at tilbyde medarbejderne en rådgivnings-assistent uddannelse, samt efterfølgende decentral socialrådgiver uddannelse.

12.2 **Anbefalinger vedrørende økonomi**

1. **Alderspension og førtidspension:**

Det er konstateret, at beregningsystemet vedr. alderspension der er indarbejdet i beregningsmodulet efter januar 2016 ved månedlig genberegning tilsyneladende indeholder en fejl, hvor pensionens størrelse nedskrives for hver måned, således der udbetales for lidt i pension. Fejlen bør snarest rettet.

Der er i 3 ud af 11 udvalgte sager vedr. alderspension fejlberregning. Der bør snarest etableres en midlertidig beregningskontrol.

Tilsvarende gælder vedr. beregningskontrol på førtidspensionsområdet.

2. **Plejevederlag – anbragte børn og unge:**

Det har ikke været muligt at få plejetilladelserne dokumenteret umiddelbart.

De bogførte plejevederlag svarer til taksterne, men dette er ikke tilstrækkeligt til sikring af betalingens berettigelse. Den nødvendige dokumentation skal være umiddelbar tilgængelig.

3. **Offentlig hjælp**

Der mangler dokumentation for ydelseernes berettigelse. Det har alene været muligt i restancesagerne at se de enkelte restancer i sagen.

Sagsbehandlingen bør strammes op.

4. **Barselsdagpenge:**

Ved gennemgang af 10 sager var der kun dokumentation for ydelsens berettigelse i et enkelt tilfælde.

Det fremgår af BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab's Beretning nr. 22 (delberetning 2015), at der er udbetalingsfejl i 12 ud af 15 gennemgåede sager.

Det fremgår af Beretning nr. 22, at kommunen har foretaget en omstrukturering, hvor der er oprettet et beregningsteam hvor al beregning foretages centralt før en evt. udbetaling.

Fejlprocenten og den manglende dokumentation er p.t. ikke acceptabel.

5. **Handicapområdet:**

Det er i det nuværende system ikke muligt at følge støttepersontimerne, idet disse bogføres i en samlet pulje. Der skal etableres en bogføring der muliggør, at afgøre om den enkelte de facto har modtaget den bevilgede ydelse.

Det ser ud til at flere handicappede der modtager førtidspension får den fulde førtidspension d. 1 i måneden og dertil løbende hver 14. dag får en 14. dagspension (ifølge bogføringen).

Forholdet skal snarest undersøges og om nødvendigt rettes.

Tilsynet har gjort rede for, at tilsynet er dialogbaseret. Formålet med dialogen er, at der mellem Departementet og kommunerne indgås nødvendig aftale om hvor henholdsvis

Departementet og Kommunen forpligter sig til at gennemføre en række nærmere beskrevne tiltag. Det forudsættes endvidere, at der i forbindelse med sådanne aftaler angives frist for hvornår det pågældende tiltag skal være afsluttet, og hvem der har ansvaret herfor.

13 **EFTERSKRIFT**

Samtidig med udarbejdelsen af den endelige rapport for tilsynet i Kommune Kujalleq har Kommunen, Departementet og Den Centrale Rådgivningsenhed indgået en samarbejdsaftale om en særlig indsats på børne- og ungeområdet til genopretning af borgerbetjeningen og sagsbehandlingen på området.

Samarbejdsaftalen dækker i al væsentlighed samtlige tilsynets anbefalinger.

14. **Bilag. Høringssvar fra Kommune Kujalleq af 11.07.2016**

Der henvises til vedhæftede høringssvar fra Kommune Kujalleq af 11.07. 2016, Brev nr.: 1600804 vedrørende udkast til tilsynsrapport af 20. juni 2016